

Z OBSAHU	Věřit v Ježíše Krista... Homilie Benedikta XVI. z I. neděle adventní	04
	K vítězství zla stačí, když většina mlčí. Češi pomáhají v Afghánistánu	08
	Tehdy jsme znali nepřítel. Rozhovor s Josefem Vlčkem	10
	Tragédie výroby dětí. V čem tkví nemorálnost asistované reprodukce	12

TRADICE OTCŮ

Z traktátu »Proti bludným naukám« od svatého biskupa Ireneje (kolem 130–200)

Slávou člověka je Bůh; Bůh pak ukazuje svou činnost a veškerou svou moudrost a sílu na člověku. Jako lékař se osvědčuje na nemocných, tak i Bůh se projevuje na lidech. Proto také říká Pavel: *Bůh dopustil, že všichni upadli do nevěry, aby všem prokázal milosrdenství. Je to míněno vzhledem k člověku, který se provinil neposlušností vůči Bohu a ztratil nesmrtelnost, potom byl omilostněn a prostřednictvím Božího Syna se mu dostalo adoptivního synovství.*

Tento člověk, bude-li bez nadutosti a vychloubání za pravou slávu považovat to, co bylo stvořeno, i toho, kdo to stvořil, totiž ze všech nejmocnějšího Boha, jenž všem poskytl to, že jsou, a setrvá-li v jeho lásce, poddanosti a ve vzdávání díky, obdrží od Boha ještě větší slávu a jeho sláva stále poroste, až se stane podobným tomu, jenž za něj zemřel.

Ten vzal na sebe tělo, jako mají hříšní lidé, aby tak zavrhl hřích a jako už zavržený ho odstranil z těla. Pobízěl člověka, aby se mu připodobnil, učinil ho *napodobitelem* Boha, svěřil mu Otcovy zásady vedoucí k patřeni na Boha a obdařil ho schopností důvěrně poznávat Otce. On, Boží Slovo, přebýval v člověku a stal se *Synem člověka*, aby podle Otcova přání navykl člověka přijímat Boha a Boha přebývat v člověku.

Proto jako *znamení* naší spásy *dal sám Pán* toho, který je narozený z Panny, Emanuel – to je »Bůh s námi«. Neboť Bůh sám přinesl lidem spásu, poněvadž sami ze sebe možnost spásy neměli. [...]

V tom smyslu praví také Izaiáš: *Posilněte skleslé ruce, ochablá kolena upevňte! Malomyslným řekněte: Vzmuzte se, nebojte se! Hle, Bůh váš přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás.*

Pieter Bruegel st.: Vražední nevířátek (1565–1567). Foto: Wikimedia Commons

Opravdu jsme bez viny?

Advent je obdobím, ve kterém se připravujeme na příchod našeho Pána Ježíše Krista. Letošní advent je však jiný než ty ostatní. Na začátku letošního adventu Svatý otec Benedikt XVI. vybídl celou církev k modlitbě za nenarozené děti, aby upozornil na nejkrvavější válku, která nepozorovaně zuří kolem nás a pohlcuje miliony lidských bezbranných bytostí.

Jen v naší malé zemi se krutým způsobem zabijí v lůně jejich matek 70 dětí denně. Od roku 1957 jich jen u nás zahynulo přes 3 miliony. Na celém světě jich hyne mnohonásobně více. Každé z těchto dětí je zcela jedinečný tvor, kterého Bůh zná jménem a miluje ho. Bůh nám je posílá v důvěře, že se o ně postaráme a budeme je také milovat a chránit. Slova Ježíšova: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili,“ se vztahují par excellence právě na tyto děti. V nich je Ježíš znovu každý den kři-

žován. My Ježíše očekáváme, ale co mu řekneme, když se nás zeptá při svém druhém příchodu: „A co jsi udělal ty pro ty nejmenší nenarozené děti?“ Nemůžeme se vymlouvat, že nemáme podíl na jejich smrti, protože je zabíjejí jiní.

Opravdu jsme bez viny? Když chodíme k volbám, ptáme se na to, který z politiků je pro zabijení nenarozených a který je proti? Volíme ty, kdo je chrání? Dokážeme se v diskuzi na svém pracovišti, ve škole, ve svých rodinách zastávat práva nenarozených dětí na život? A hlavně, modlíme se každý den za to, aby se tyto naši nejmenší bratři a sestry mohli narodit? Modlitba za nenarozené děti, ke které nás vybídl papež, je totiž tou nejmocnější zbraní, která může zastavit zlo umělých potratů a je také tou nejlepší přípravou na příchod Ježíše Krista.

P. MUDr. Bogdan Sikora OFMConv.
provinciál české provincie Řádu minoritů

Foto: Flickr, ©European Parliament/Pietro Naj-Oleari

Studenti pro život zatčeni na pokojné demonstraci

Skupina studentů z pro-life sdružení *Carleton Lifeline* uspořádala 4. října výstavu s názvem *Projekt informování o genocidě (Genocide Awareness Project – GAP)*. Hned zpočátku dovoleného shromáždění však na místo dorazila policie, kterou zavolalo vedení univerzity v Carletonu, kde mladí lidé studují. To žádalo zásah policie ve smyslu zatčení pokojně demonstrujících mladých lidí, kteří pouze stáli na chodníku s transparenty. Billboardy zobrazovaly informace o potratu nenarozených dětí a dávaly podněty k tomu, aby se lidé, kteří se s obrazy potkají, zamysleli nad skutečností, že umělý potrat je založen na stejném principu jako jakákoliv jiná genocida v historii lidstva.

Čtyři demonstrující studenti byli nakonec zatčeni a sputáni ottawskou policií a obžalováni za neoprávněný vstup na soukromý pozemek.

Viceprezident *Carleton Lifeline* James Shaw se proti postupu univerzity a policie ohradil; kritizuje je za to, že ostrakizují studenty kvůli odlišnému názoru na otázku potratů. Členové sdružení *Carleton Lifeline* také uveřejnili video zobrazující pokojné chování studentů a nezákonný postup policie.

V České republice jezdí s totožným projektem před střední a vysoké školy zastupci občanského sdružení *Stop genocidě*.

Carleton Lifeline

„Homomanželství“ prosazují zadními dveřmi do celé Evropské unie

Hrubým porušením principu subsidiarity a diktátorským způsobem schválil Evropský parlament v úterý 23. listopadu usnesení, podle něhož by se měly v budoucnu postavit na roveň perverzní vztahy a přirozené manželství. Členské státy EU mají být v budoucnu donuceny k „vzájemnému uznání listin týkajících se rodinných stavů“.

Takříkajíc zadními dveřmi má být prosazena úplná právní rovnost manželství a rodiny s „homopřátelstvím“, které odporuje přírodě, pokud se podaří prosadit vůli Evropského parlamentu.

Akční plán, který byl v úterý schválen většinou v Evropském parlamentu, si chce podřídit kompetence členských států EU v rámci zákonných úprav manželství a rodiny pod diktaturu Evropské unie. To je závažné porušení principu subsidiarity, který je, alespoň na papíře, také platný v EU.

Členské státy EU budou na základě tohoto schváleného usnesení nuceny bez ohledu na vlastní právní úpravu homosvazků uznat statut „manželů“ také homosexuálním párům, které byly sezdány např. ve Španělsku, v Belgii nebo v Holandsku, pokud se pak přestěhují do jiné členské země. Může to spustit lavinu záměrných homosexuálních sňatků mimo země EU, kde nejsou povoleny.

Na prosazení tohoto usnesení se opět dobře ukázalo, jakými metodami homosexuální lobby v Evropském parlamentu pracuje. Plánovaná debata o tomto usnesení byla totiž na poslední chvíli zrušena a ihned se přistoupilo k hlasování. Byl zamítnut pozměňovací návrh Evropské frakce konzervativců a reformistů, který se týkal především článku 40, v němž jde o uvedené uznání „homomanželství“. Hlasování bylo nevěřejné (což je jinak v Evropském parlamentu častý případ), takže dnes ani nemůžeme zjistit jména hlasujících poslanců, kteří systematicky ničí evropský právní řád.

Poslanec Evropského parlamentu za německou CSU Martin Kastler ostře kritizoval usnesení jako porušení principu subsidiarity. Řekl, že existuje nebezpečí „konfliktu mezi procedurami přeshraničního rodinného práva“. „Manželství a rodina požívají zvláštní ochrany státu. Mají zůstat výlučně v kompetenci členských států,“ řekl Kastler.

Civitas

Irák: Křesťané prchají ze země

Po nejnovějších útocích na irácké křesťany prchá mnoho rodin do Turecka. Většina iráckých křesťanů chce odejít do USA, Kanady, Austrálie a Evropy, ale Ankara jim poskytuje pobyt na 2–3 roky, dokud si nenajdou trvalý domov. Iráčtí křesťané jsou většinou Chaldejci, kteří mají odlišný ritus od katolíků.

Kromě Turecka hledají křesťané útočiště v Sýrii, v Jordánsku a v Libanonu. Před americkým vpádem do Iráku bylo v zemi 1,2 milionu křesťanů, dnes je to méně než 500 tisíc.

Křesťané také poukazují na to, že Evropa se o osud jejich uprchlíků nezajímá, zatímco Turecko jim vychází vstříc. Turecké ministerstvo školství před měsícem oznámilo, že všechny státní školy mají přijímat děti z uprchlických rodin zadarmo. Evropské země křesťany z Iráku nespouštějí, USA je vstřícnější.

Assyrian International News Agency

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

O sexuální výchově na Katolické teologické fakultě

Ve středu 1. prosince proběhla na půdě Katolické teologické fakulty rozprava o sexuální výchově na školách. Rozprava byla pojata k překvapení mnohých v tom nejširším možném názorovém rozpětí, které si lze představit. Pozváni byli nejen představitelé křesťanských kruhů a rodičů z Výboru na obranu rodičovských práv (VORP), ale i zástupci ministerstva školství zodpovědní za sexuální výchovu a někteří spoluautoři kontroverzní příručky *Sexuální výchova – vybraná témata*.

Pro zástupce rodičů z VORP, které v jejich úsilí odmítající povinnou sexuální výchovu zatím podpořilo přes 25 tisíc lidí, setkání vyznělo více než dobře. S jejich základním požadavkem dobrovolnosti sexuální výchovy otevřeně souhlasil dokonce nejnámější spoluautor příručky Pavel Petrnoušek a sexuolog Petr Weiss.

Celkově však takto široká diskuse pouze ukázala, že ve společnosti dnes není možné najít základní společná východiska k jednotné koncepci sexuální výchovy na školách. Překvapující bylo, že KTF UK, která poskytla svoje prostory pro pořádání této rozpravy, neposkytla v osobě pořádajícího doktora Lormana z katedry aplikované etiky žádné informace o oficiálním učení katolické církve k této otázce.

Rodiče, kteří se ztotožňují se stanovisky VORP o výlučně dobrovolné sexuální výchově a tedy též možnosti odmítnout ji pro své děti (a nebýt za to postihováni), mohou až do 18. ledna 2011 přidat svůj podpis k petici proti povinné sexuální výchově. Petice a další informace jsou k dispozici na www.nesexuveskole.cz.

Jana Jochová, Výbor na obranu rodičovských práv

Pákistán: Další události kolem pronásledované křesťanky Asiye Bibi

Osud pákistánské křesťanky Asiye Bibi Noreenové, která byla odsouzena k smrti na základě kontroverzního zákona o rouhání, je nejistý. Předseda Papežské rady pro mezináboženský dialog kardinál Jean-Louis Tauran se ve čtvrtek 25. 11. 2010 sešel s pákistánským prezidentem Asifem Alim Zardarim k osobnímu rozhovoru. Při něm se údajně mělo jednat především o případu Asiye Bibi, který vyvolal ve světě rozruch a kvůli němuž je znepokojen i papež Benedikt XVI. Oba představitelé měli rovněž hovořit o „zákoně o rouhání“, který je celosvětově kritizován mnoha organizacemi pro lidská práva.

Zardari už dříve obdržel od pákistánského ministra pro záležitosti menšin Shabaze Bhattiho, který je sám křesťanem, podklady, v nichž je prezidentovi doporučováno, aby A. Noreenové udělil milost. Podle Bhattiho jde totiž v kauze ve skutečnosti o „osobní nepřátelství“. Rodina k smrti odsouzené pětinasobné matky musela mezitím utéci ze své domovské provincie Pandžáb, aby se schovala před pronásledováním rozzuřených odpůrců. O udělení milosti se zasazují také Benedikt XVI. a biskupové celého světa včetně českých biskupů.

Předseda Pákistánské biskupské konference Lawrence Saldanha požaduje pro A. Noreenovou nový proces před Nejvyšším soudem. „Pro Církev je nové vyšetřování záležitosti a proces před Nejvyšším soudem jedinou správnou cestou, aby byla jednoznačně zjištěna nevina této ženy,“ řekl arcibiskup Saldanha. V udělení milosti pákistánským prezidentem nevidí Saldanha na rozdíl od ministra Bhattiho řešení. Udělení milosti by totiž výrok o vině nezrušilo a vedlo by ke „skutečnému povstání“ islamistických skupin, zdůraznil arcibiskup z Lahore. Kromě toho by znamenalo příznání viny ze strany obžalované.

Katolická církev země požaduje už delší dobu zrušení „zákonu o rouhání“ a odsuzuje jeho zneužívání islamistickými fundamentalisty. Kauza Asiye Bibi není jediným takovým případem, utlačování křesťanů a útoky na ně jsou stále častější.

Kathpress

SLOVO KNĚZE

V adventní době uvažujeme o Pánově příchodu. Především o tom prvním – vykupujičím. Blahoslavená Panna Maria je nám přítomněna v pozeňnaném stavu. Její lůno se stalo dočasným domovem rostoucího synka, který je od první chvíle své lidské existence také Božím Synem. Mateřská láska Svaté Panny se pojila s plesajícím úžasem. Tajemství vtěleného Slova je příliš velké...

Pán chtěl sdílet a prožít náš lidský úděl od samého počátku. Proto skrze Ducha Svatého v Marii Panně přijímá lidské tělo ve fázi první organické buňky – dnes bychom řekli zygoty. Boží zjevení tím vrhá jasné světlo i na problém vzniku nového lidského jedince. Ve své osobní historii se člověk stává člověkem v okamžiku, kdy se i Boží Syn stal v Panně Marii člověkem. Až po dvou tisíciletích k těmto zjištěním dospívá exaktní věda.

Přes toto dvojí světlo: světlo Zjevení a světlo rozumu, mnoho lidí tzv. vyspělé civilizace onu prostou pravdu o počátku lidského života nepřijímá, anebo odmítá její nejdůležitější důsledek, totiž, že lidský život má být od svého počátku také pod ochranou zákona. Přitom úsudek je tak prostý. Má dva předpoklady: 1. Každý člověk má právo na život; 2. Lidská zygota je člověk. Z nich plyne závěr: Lidská zygota má právo na život.

Dnes o tom mnozí politici a mocní tohoto světa nechtějí slyšet. A tak je základní právo na život, které stojí nejvyšší, neboť je předpokladem ostatních přirozených práv, masivně pošlapáváno. Naštěstí je také dost lidí, kteří chtějí toto zcizené základní právo počatým dětem vrátit. Neteř M. L. Kinga – Alveda Kingová k tomu letos řekla: „Nenarození dnes jsou, jako byli černí včera – vytačeni co nejvíce z našeho zorného pole a z našeho myšlení, abychom se nemuseli zabývat bezprávím, jakého se na nich dopouštíme.“ Mám sen, že jednou budeme bez ohledu na věk podobně chráněni a milováni, jako byl Ježíš v lůně své Matky.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

VĚŘIT V JEŽÍŠE KRISTA ZNAMENÁ VIDĚT ČLOVĚKA POHLEDEM DŮVĚRY A NADĚJE

Homilie Benedikta XVI. při prvních nešporách I. neděle adventní

Svatý otec Benedikt XVI. předsedal v sobotu 27. listopadu ve svato-petrské bazilice slavení prvních nešpor z první neděle adventní. Toto zahájení nového liturgického roku bylo letos spojeno s modlitební vigilií a eucharistickou adorací za počatý lidský život, která se tento den z iniciativy Papežské rady pro rodinu slavila na celém světě.

Drazí bratři a sestry,

touto bohoslužbou nešpor nám Pán dává milost zahájit nový liturgický rok jeho prvním obdobím: adventem, tedy obdobím, které připomíná příchod Boha mezi nás. Každý počátek s sebou přináší zvláštní milost, protože je požehnan Pánem. V tomto adventu nám bude dáno znovu prožít blízkost Toho, který stvořil svět, který řídí dějiny a staral se o nás s maximální péčí, takže se nakonec sám stal člověkem. Právě toto velkolepé a působivé tajemství Boha s námi, ba dokonce Boha, který se stává jedním z nás, budeme slavít během příštích týdnů vstříc Božímu Narození. Během adventu pocítíme, jak Církev, která nás bere za ruku podobně jako Nejsvětější Panna Maria, vyjadřuje své mateřství tím, že nám dává zakoušet radostné očekávání příchodu Páně, jenž nás všechny objímá svou láskou, která zachraňuje a potěšuje.

Zatímco naše srdce se upínají k výročnímu slavení Kristova Narození, liturgie Církve orientuje náš pohled k definitivnímu cíli: k setkání s Pánem, který přijde v záři své slávy. Proto v každé eucharistii „zvěstujeme jeho smrt, vyznáváme jeho vzkříšení a čekáme na jeho příchod“, bdíme v modlitbě. Liturgie nás nepřestává povzbuzovat a podpírat a klade nám během adventních dnů do úst zvolání, kterým se končí Písmo svaté na poslední stránce knihy Zjevení svatého Jana: „Přijď, Pane Ježíši!“ (22,20).

Vtělení zjevuje jedinečnou důstojnost každého člověka

Drazí bratři a sestry, naše shromáždění na začátku adventní doby má tento večer

další důležitý motiv. Spolu s celou Církví konáme slavnostní bohoslužebnou vigilií za počatý lidský život. Rád bych vyslovil své poděkování všem, kteří tuto výzvu přijali a těm, kteří se zvláštním způsobem věnují přijetí a ochraně lidského života v různých situacích křehkosti, zejména v jeho počátcích a prvních krůčcích. Právě počátek liturgického roku nám umožňuje opětovně prožít čekání na Boha, který se stává tělem v lůně Panny Marie, Boha, který se stává maličkým, dítětem; mluví

Vtělení nám v intenzivním světle a překvapivě zjevuje, že každý lidský život má tu nejvyšší a jedinečnou důstojnost.

k nám o příchodu blízkého Boha, který chtěl prožít život člověka od početí, aby jej naprosto a v plnosti zachránil. Tajemství Vtělení Páně a počátek lidského života se tak vnitřně a harmonicky spojují v rámci jediného spásonosného plánu Boha, jenž je Pánem života všech i každého zvlášť. Vtělení nám v intenzivním světle a překvapivě zjevuje, že každý lidský život má tu nejvyšší a jedinečnou důstojnost.

Jsmo schopni vést dialog s Bohem a přijmout jej do sebe

Člověk je nezaměnitelně originální ve srovnání se všemi ostatními živými bytostmi, které obývají zemi. Prezentuje se jako jediný a jedinečný subjekt, jenž je obdařen inteligencí a svobodnou vůlí, a kromě toho je složen z materiální rea-

lity. Žije simultánně a nedělitelně v dimenzi duchovní i tělesné. Naznačuje to také text právě přečteného prvního listu Soluňanům: „Sám Bůh pokoje kéž vás dokonale posvětit. Ať si uchováte ducha neporušeného a duši i tělo neposkvrněné pro příchod našeho Pána Ježíše Krista.“ (5,23). Jsme duch, duše a tělo. Jsme součástí tohoto světa, spojeni s možnostmi a omezeními materiální stránky, a zároveň jsme otevřeni k nekonečnému horizontu, jsme schopni vést dialog s Bohem a přijmout jej do sebe. Potýkáme se s pozemskými skutečnostmi a skrze ně můžeme vnímat přítomnost Boha a směřovat k Němu, absolutní pravdě, dobrotě a kráse. Okoušíme zlomky života i štěstí a toužíme po naprosté plnosti.

Bůh nás miluje hluboce, naprosto a bez rozdílů; volá nás, abychom se s Ním přátelili; dává nám účast na realitě, která převyšuje každou představu, myšlenku a slovo: na božském životě Jeho samého. S dojetím a vděčností si uvědomujeme hodnotu, jedinečnou důstojnost každé lidské osoby a obrovskou odpovědnost, kterou máme vůči všem. „Kristus, nový Adam, právě zjevením tajemství Otce a jeho lásky plně odhaluje člověka jemu samému a dává mu poznat vznešenost jeho povolání... Vždyť svým vtělením se jistým způsobem spojil s každým člověkem, on sám, Boží Syn.“ (*Gaudium et spes*, 22).

Lidská bytost je vrcholem všech pozemských skutečností

Věřit v Ježíše Krista znamená také vidět člověka nově, pohledem důvěry a naděje. Ostatně, sama zkušenost a zdravý ro-

zum dosvědčují, že lidská bytost je sebevědomým a svobodným, neopakovatelným a nenahraditelným subjektem schopným rozumět a chtít; je vrcholem všech pozemských skutečností, vyžaduje, aby byla uznávána jako hodnota sama o sobě a vždycky si zasluhuje, aby byla přijímána s úctou a láskou. Má právo, aby s ní nebylo zacházeno jako s předmětem, který lze vlastnit, nebo jako s věcí, se kterou lze libovolně manipulovat, aby nebyla redukována na pouhý nástroj k užítku ostatních a jejich zájmů. Lidská osoba je sama o sobě dobrem a je zapotřebí vždycky usilovat o její celistvý rozvoj. Láska vůči všem, je-li upřímná, pak spontánně prokazuje přednostní pozornost těm nejslabším a nejchudším. Do této linie zapadá starost Církve o počatý život, který je nejkřehčí a nejvíce ohrožovaný egoismem dospělých a zatemňováním svědomí. Církve neustále odkazuje na prohlášení Druhého vatikánského koncilu proti interrupci a každému násilí vůči počatému lidskému životu: „Život se má s největší péčí chránit už od samého početí“ (*ibid.*, č. 51).

I ten, který teprve bude, je člověkem

Určité kulturní tendence se snaží znechtivit svědomí zdánlivými důvody. Věda samotná o embryu v mateřském lůně tvrdí, že je autonomní, schopné interakce s matkou, koordinuje biologické procesy, má kontinuální vývoj a rostoucí organickou komplexnost. Nejedná se o shluk biologického materiálu, nýbrž o novou, dynamickou a podivuhodně vybavenou živou bytost, o nového jedince lidského druhu. Tak tomu bylo u Ježíše v Mariině lůně; tak tomu bylo u každého z nás v mateřském lůně. Spolu se starověkým křesťanským autorem Tertuliánem můžeme tvrdit: „I ten, který teprve bude, je člověkem“ (*Apologeticum*, IX, 8); neexistuje žádný důvod, proč by neměl být považován za osobu již od početí.

Milujme, chraňme a opatrujme život každého člověka

Bohužel však i po narození zůstává život dětí vystaven opuštěnosti, hladu, bídě, nemoci, zneužití, násilí, vykořisťování. Rozmanitá znásilňování jejich práv, ke kterým ve světě dochází, bolestně zraňu-

Navštívení Panny Marie. Très Riches Heures (15. stol.). Foto: Wikimedia Commons

jí svědomí každého člověka dobré vůle. Tváří v tvář tristnímu panoramatu nepravdy, spáchaných proti lidskému životu, před i po narození, opakují spolu s Janem Pavlem II. vášnivou výzvu k odpovědnosti všech a každého: „Chraň a opatruj, miluj a zachovávej život, život každého člověka! Pouze na této cestě nalezněš spravedlnost a pokrok, pravou svobodu, pokoj a štěstí!“ (*Evangelium vitae*, 5). Vybízím představitele politiky, ekonomiky a sociální komunikace, aby činili vše, co je v jejich možnostech, na podporu kultury, která bude více respektovat lidský život a vytvářet příznivé podmínky a podpůrné sítě pro jeho přijetí a rozvinutí.

Svěřme modlitbu a úsilí ve prospěch rodícího se života Panně Marii, která svou vírou přijala Božího Syna učiněného člověkem do svého lůna se starostlivou péčí, přívětivou a překypující láskou. Učiňme tak v liturgii, která je místem, kde žijeme pravdu a kde pravda žije s námi, adorací eucharistie, v níž kontemplujeme Kristovo Tělo, ono Tělo, přijaté z Marie Panny působením Ducha Svatého, a které se z ní narodilo v Betlémě pro naši spásu. *Ave, verum Corpus, natum de Maria Virgine!* Amen.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

ŠEST HODIN S MISTREM

Vyšla nová kniha rozhovorů s Benediktem XVI.

Benedikt XVI. a Peter Seewald při prezentaci nové knihy. Foto: catholicseeking.blogspot.com

Šest hodin. Jen tolik trvala rozmluva Petra Seewalda s Benediktem XVI. Její přepis vyšel v úterý 23. listopadu 2010 v podobě knihy *Světlo světa*. Třebaže to rozprávění mělo mít charakter novinářského rozhovoru, Seewaldovi se nedaří držet se striktně této konvence. Jistě, provokuje, nadhazuje názory třetích osob, připomíná stereotypy, ale už od prvních dotazů je vidět, že Benedikt XVI. mu není lhostejný. Seewald mu vděčí za své obrácení. Před lety se u něj hlásil jako novinář *Süddeutsche Zeitung*. Potom s ním vedl tři rozhovory: jeden vyšel v novinách, dva knižně. A díky těmto dialogům se stal z levicového žurnalisty katolíkem. Osudy Seewaldovy jsou tedy archetypem poslání Církve v současném světě. Dokladem toho, že sekularizovaného člověka lze znovu přivést k víře.

Ten osobní Seewaldův dluh vůči Josephu Ratzingerovi mění charakter knihy.

Nejde o klasický rozhovor, nýbrž o rozmluvu s mistrem. Seewald se neptá proto, aby poznal papežův názor nebo se dozvěděl nová fakta. Chce od něho ještě něco víc. Žádá ho, aby mu ukázal, jak si má věřící člověk počínat v současném světě a zejména v Církvi patnáct let po konverzi. Benedikt XVI. na tu skrytou dohodu přistupuje. Ukazuje, jak myslet, jak hledat řešení. Právě tato vrstva knižního interview je nejcennější. Samozřejmě, dozvídáme se z něj také některé nové věci, jako například, že se papež na videu rád podívá na Dona Camilla nebo že problém mravnostních skandálů v Církvi propuká v souvislosti s Koncilem, když se přestává uplatňovat kanonické právo, totiž spolu s rezignací na vyměřování trestů. Ale daleko důležitější než tyto konkrétní jednotlivosti je možnost sledovat tok papežových úvah, pozorovat, jak se staví k problémům naší doby. Tím spíš,

že Seewald mu tenhle úkol neusnadňuje. Jeho vize světa je téměř apokalyptická. Zdá se mu, že svět stejně jako Církev stojí buď na hraně katastrofy, nebo před radikální změnou. V současném světě se vrství jedna krize za druhou. Hospodářská, demografická, ekologická, ale také krize smyslu života, Církve... Benedikt XVI. mu do jisté míry přitakává. Ovšem s tím rozdílem, že nevěští katastrofy. Mluví o potřebě očistění a obnovy. Ví, že se to nedá přikázat shora. „Potřebujeme především duchovní hnutí, skrze něž univerzální Církev vrátí do centra Boží přítomnost.“ Papež chce výraznou Církev, i kdyby měla být nepočtená. „Potřebujeme jakési ostrovy, ve kterých by žila a šířila se víra v Boha a hluboká prostota křesťanství; oázy, Noemovy archy, v nichž člověk může vždy nalézt útočiště. Takovými útočišti, chráněnými prostory, jsou prostory liturgie. Ale Církev nabízí i jinou imunitní ochranu formou různých komunit a hnutí, ve farnostech, ve svátostech, v projevech zbožnosti, v poutích a podobně, ve kterých, navzdory zmaru, který nás obklopuje, vystupuje krása světa a krása života.“ To je jedna z odpovědí Benedikta XVI. na nepokoje Petra Seewalda.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

„Světlo světa“ je víc než knižní rozhovor. Je to otevření dveří budoucnosti pro všechny, kdo jako Seewald mají obavy o přetrvání Církve a světa.

JE POUKAZOVÁNÍ NA PRAVDU ZLOČINEM?

Ochránci života zatčeni při pokojné demonstraci

Kanada vyniká jako země plurality, tolerance a vysokého standardu lidských práv. Bohužel ne pro všechny.

Byla by to banální epizoda. Pět studentů zahájilo poklidnou demonstraci za práva nenarozených na centrálním nádvoří kampusu Carletonu, univerzity v kanadské metropoli Ottawě. Studenti byli zatčeni v devět ráno, když připravovali transparenty a informační panely, jež poukazují na hrůzné souvislosti kolektivního hříchu západní společnosti, potratu. Informační panely byly vytvořeny organizací *Genocide Awareness Project*, jehož obdobou je i občanské sdružení *Stop genocidě* působící v České republice. Panely jsou částečně založeny na srovnání potratů – genocidy nenarozených – s dalšími genocidami skupin obyvatel, jež probíhaly v 20. století mnohdy se stejným nezájmem a přehlížením veřejnosti, s jakým dochází k umělým potratům. Grafika panelů je poněkud syrová, ale rozhodně nikoli zkršená, a nevymyká se z toho, co je pro dospělého adresáta přijatelné.

Univerzita zakázala akci na uvedeném místě a blahosklonně vyčlenila pro demonstraci jiné, zastrčené a málo frekventované prostranství. Přestože právník studentů poukázal na to, že jde o porušení svobody projevu a navíc je centrální nádvoří univerzity běžně místem studentských demonstrací a dalších akcí, trvala univerzita na svém postoji. Jelikož jednání nevedla k cíli, oznámili studenti, že na nádvoří svolávají na čtvrtý říjen národní protest a pozvali studenty z ostatních univerzit.

Ruth Lobová, jedna ze studentek, prezidentka univerzitou uznaného spolku *Carleton Lifeline*, komentuje: „(Náš případ) ukazuje úroveň, do které jsou ochotni jít zastánci života za obranu svobody projevu a svého práva hovořit o potratech. Jak všichni víme, účelem této akce je zpochybnit převládající pohled na potrat, téma, o kterém nikdo nechce mluvit. Nemyslím si, že by nám moh-

li zakazovat, kdybychom touto formou mluvili např. o holocaustu.“

Ochránka kampusu spolu s metro-politní policií očekávala demonstranty od časného rána, aby je vykázala z nádvoří do prostoru vyčleněného vedením univerzity. Trvala na tom, aby nikdo z univerzitní veřejnosti nemohl spatřit informační panely. Studenti byli potupně spoutáni a policie uložila každému pokutu 130 dolarů za dva přestupky: odmítnutí opustit prostranství a pokračování v zakázané akci. Přitom příprava demonstrace byla naprosto pokojná, demonstranti při jednání s policií klidně a věcně argumentovali citací z právního řádu (video o průběhu zatčení je k dispozici na serveru youtube.com).

Foto: oncampus.macleans.ca

Ve sporu o práva nenarozených nelze zůstat neutrální nebo vlažný.

„Je to stejné,“ komentuje Ruth Lobová, „jako by Martinu Lutheru Kingovi povolili protestovat, pokud tak bude činit ve svém kostele. Jeho poselství znepokojovalo řadu lidí. Nemůžeme-li se svobodně vyjadřovat ani na univerzitní půdě, nemůžeme nic.“

Tím ovšem celý případ absurdního pošlapání svobody slova v navýsost to-

lerantní demokratické zemi neskončil. Spolek *Carleton Lifeline* dostal od vedení univerzity ultimátum, aby změnil své stanoviny hájící právo na život. V opačném případě bude vyškrtnut ze seznamu univerzitních spolků. „Naše univerzita odmítá diskriminaci a váš spolek diskriminuje ženy a jejich právo svobodné volby,“ zněl argument. Problematický text ve stanovách zněl: „*Carleton Lifeline* věří v rovná práva nenarozených lidí a pevně věří, že potrat je mravně i právně špatný a není ústavním právem. Proto bude *Carleton Lifeline* usilovat o právní ochranu nenarozených a jejich základního lidského práva na život.“ Studentská samospráva hrozbám dostala a odňala obhájcům života status univerzitního spolku.

Univerzita se za souhlasu státních orgánů neštítí ve jménu lidských práv a nediskriminace omezovat výkon základních lidských práv: shromažďování, sdělování, svobody projevu, smýšlení, stejně jako práva na život. Stalo se to v zemi, která poskytla nový domov nemalému množství našich krajanů, kteří opustili vlast kvůli totalitnímu režimu.

Ve sporu o práva nenarozených nelze zůstat neutrální nebo vlažný. To, co se stalo v Ottawě, by nemělo zůstat bez odezvy světové veřejnosti. Každá totalita začíná plíživě, drobnými ústrky a jemným omezováním nezadatelných svobod. Ti, kdo bojují za ochranu života, nezpochybnitelné mravní dobro, jsou snadným terčem výhrůzek a zastrašování. Je třeba, abychom bedlivě podobné případy monitorovali a byli s postiženými solidární modlitbou i skutkem.

Josef Mudra

Autor působí ve veřejné správě, zabývá se otázkami evropské integrace a mezinárodních vztahů.

K VÍTĚZSTVÍ ZLA STAČÍ, KDYŽ VĚTŠINA MLČÍ

O činnosti českého rekonstrukčního týmu v Afghánistánu

V březnu 2008 byla zahájena činnost Provinčního rekonstrukčního týmu České republiky v afghánské provincii Lógar, jehož posláním je přispět k zajištění stability a bezpečnosti Afghánistánu. Podívejme se do Lógaru očima jednoho z členů týmu.

Silnice v Lógaru. Foto: sgtstryker.com

„Z početných konfliktních oblastí k nám téměř denně přicházejí tragické zprávy o obětech jak mezi vojáky, tak civilisty. To jsou skutečnosti, na které si nikdy nemůžeme zvyknout a které budí hlubokou nelibost, ba zděšení ve společnostech, jimž leží na srdci dobro míru a občanského soužití. [...] Rád bych znovu povzbudil k podpoře solidarity mezi národy a k odporu proti logice násilí a smrti, k prosazování spravedlnosti, smíření, pokoje a k udržování rozvoje národů na základě lásky a vzájemného porozumění.“ (Benedikt XVI.)

„A nechcete zajít na čaj?“ ptá se Said Mohammed. Skoro na něj vytřeštím oči, protože Afghánci jen tak někoho domů nezvou. Neváhám a hlásím to vedle stojícímu vojákovi, který je pro dnešek mým osobním strážcem. Ten se zeptá vysílačkou velitele patroly a nahlásí polohu domu. Dostáváme svolení a vyrážíme.

Na návštěvě u Saida

Vcházíme do dvorce s vysokými hliněnými zdmi. Afghánci milují soukromí. Málokde platí „můj dům, můj hrad“ tak jako v této zemi. Dvůr je přehrazený jakousi látkovou oponou, aby nikdo neviděl ženské členy rodiny. Nejdeme ovšem k hostiteli domů, ale do budovy pro hosty. V jakési přijímací místnosti se posadíme na zem a čekáme, až nám hoši přinesou čaj. Tady neobsluhují ženy, ale nejmladší mužští členové rodiny. Said nám ukazuje fotografie na zdi. Jako mladý mudžahedín, když bojoval proti Rusům, a nebo o poznání později, když spolu s Američany bojoval proti Talibánu. Ten v téhle vesnici není vítán. Talibánci jim před čtyřmi lety vypálili dívčí školu. Vesničané postavili novou, do které chodí většina místních děvčat, jedno jako druhé ve stejných bílých šátcích.

Chtějí mír, vzdělání pro děti a rozvojové projekty

Stařešinové rozhodli, že žádný Talibánec sem nesmí. Jak řekli, tak se stalo. Tady chtějí mír, vzdělání pro děti a rozvojové projekty. Takové, jaké dělá český Provinční rekonstrukční tým (PRT). Jedním z nich je i sběrné centrum na mléko, které místním zemědělcům umožní každé ráno zpracovat podojené mléko a prodat ho za vyšší cenu v Kábulu, vzdáleném zhruba hodinu. Jenže takových vesnic není mnoho.

Talibánci zakázali dokonce i pouštění draků

Z většiny míst, kam přijedeme, přímo dýchá společenský rozvrat, způsobený třiceti lety války. Lidé se na jedné straně bojí Talibánu, na straně druhé vědí, že my jim můžeme pomoci tak, jak Talibán nikdy. Za vlády islámských fanatiků byly zrušeny všechny dívčí školy, ženy nesměly vykonávat žádná povolání, nesměly vycházet ven bez mužských příbuzných (obzvláště drastické pro vdovy, které se samy staraly o děti), rozpadl se systém školství a zdravotnictví. Jejich fanatismus šel až tak daleko, že zakázali jakoukoliv hudbu nebo obyčejné pouštění draků, oblíbenou zábavu místních dětí. Málokdo na jejich vládu vzpomíná v dobrem. Ale k vítězství zla stačí, když většina mlčí. Fanatici, vedení mladými absolventy extrémistických islámských škol v Pákistánu, jako by se učili z leninských metod politické práce. Přicházejí do vesnic po jednom, po dvou. Ze začátku po dobrem, postupně po zlém infiltrují vesnici a stávají se její stínovou vládou. A lidé se začnou bát. Vědí, že vláda jim nepomůže, že policie je zkorumpovaná a neschopná.

Foto: PRT Lógar

Vědí, že my přijedeme, ale za hodinu, dvě jsme zase pryč, zatímco „jejich“ Talibánci zůstávají. A jen málo vesnic je takových jako ta Saidova.

Nelze očekávat okamžitý zisk bez nutnosti cokoliv obětovat

Tam, kde drží pohromadě, si povstanci netroufnou. Taková vesnice může dát dohromady padesát nebo i sto ozbrojených mužů. Tolik Talibánců není. Bývá jich pět, šest a jen výjimečně více než deset. Ale umí využít vakuum, které vzniklo rozpadem tradičních struktur. Dnes už v řadě míst mladí neposlouchají starší. Jednotlivé kmeny, vesnice a někdy i rodiny už nedrží spolu. A vláda je daleko a slabá. Lidé chtějí okamžitý zisk pro sebe bez nutnosti cokoliv obětovat. A ti podivní cizinci (Češi nebo Američané, ale v Lógaru i Jordánci, kteří jsou zde spolu s námi) se jim zdají být vhodným zdrojem. Přijíždíme i do vesnic, kde by lidé chtěli, abychom jim čistili zavodňovací kanály, na které by stačilo pár chlapů s lopatami. „Zaplaťte, zaplaťte, jinak to nevyčistíme,“ křičí a natahují dlaně. A jedním dechem si stěžují, že nemají pitnou vodu. Ale ani životně důležitá dodávka pitné vody je nedonutí společně se chopit lopaty a krumpáče. Za dva dny by to měli hotovo. Stejně jako by v jiné vesnici měli za den hotovou opravu střechy, ze které se utrhl kus plechu. Ale proč, když na to máme PRT... Hašteřivost místních a jejich předáků kolikrát zhatí dlouho připravovaný projekt. Na takové projekty totiž samozřejmě nepřistupujeme.

Pokoušíme se postavit na nohy rozloženou společnost

To, co Češi dělají v Logaru, totiž ani zdaleka není o opravě škol či nemocnic. Je to pokus postavit na nohy rozloženou společnost. Vysvětlit lidem, že když budou alespoň trochu táhnout za jeden provaz, tak se mohou mít výrazně lépe. Vysvětlit jim, že mají svoji vládu. Nedomáhou, ale svoji, a přes tuto vládu mohou získat pomoc. Že od vlády a potažmo od koaličních jednotek přichází pomoc, která znamená rozdíl mezi životem v bídě a nevědomosti a lepší budoucností pro jejich děti.

Na návštěvě u Saída. Foto: PRT Lógar

Snažíme se, aby se Afghánistán stal opět normální a přátelskou zemí, místem, kde jsou vítáni turisté, a ne teroristé.

Nikdy nevíme, kdy se nám pod nohama otevře země

Pro nás to pak znamená budoucnost, ve které se Afghánistán už nikdy nestane útočištěm pro teroristy, kteří nenávidí západní společnost a jsou ochotni využít čehokoliv, aby ji zasáhli. Nebereme Afgháncům jejich tradice, nebereme jim jejich náboženství. Nebudujeme tu nic nového. Snažíme se jen, aby se Afghánistán stal opět tou sice chudou, ale normální a přátelskou zemí, jako byl před rokem 1978 – před komunistickým pučem a sovětskou invazí. Aby se stal místem, kde jsou vítáni turisté, a ne teroristé.

Není to pro nás jednoduché. Nevíte, kdy se povstalcům konečně podaří raketou trefit do našeho tábora. Vojáci, kteří zabezpečují naši ochranu, musí mít oči neustále na štopkách. Sledovat silnici, sledovat okolí. Jedou, a nikdy neví, kdy se jim pod nohama otevře země a padesát, sedmdesát nebo i sto kilo výbušnin, dovedně ukryté v propusti či podél silnice, sešrotuje jejich vozidlo. A to vše

kvůli tomu, aby dopravili na místo pomoc, aby zajistili kontrolu stavby či dopravili nás, civilní odborníky, na místo jednání o další škole, mlékárně nebo veterinární stanici. Je to vyčerpávající válka proti neviditelnému nepříteli, který dokáže bolestně zasáhnout a který dokáže udržovat vládu strachem nad značnou částí populace. Unavení a zpocení z toho, jak celý den nosili na slunci třicet kilo výstroje a výzbroje, se pak vojáci na internetových diskusích dočtou cosi o žoldácích, kteří v Afghánistánu vraždí malé děti. Je to rána pro chlapy, kteří riskují svůj život právě pro to, aby afghánským dětem zajistili lepší budoucnost. Ti chlapi jsou tvrdí a dobře vycvičení a plní svůj úkol bez ohledu na cokoliv. Stejně jako civilní odborníci, kteří jsou duší celého PRT. Když je však člověk na tak dlouhou dobu (vojáci na půl roku, civilisté na 12 až 15 měsíců) nasažen v takových podmínkách, ocení podporu z domova. Z toho domova, který my zde svou činností pomáháme učinit bezpečnějším.

Matyáš Zrno

Matyáš Zrno, vedoucí civilní části Provinčního rekonstrukčního týmu v afghánské provincii Lógar

TEHDY JSME ZNALI NEPŘÍTELE

Rozhovor s Josefem Vlčkem, předsedou Matice cyrilometodějské

Letošní jubilant, významná osobnost českého katolického nakladatelského prostředí, politický vězeň, nepohodlný a často odmítaný, ale zároveň též vyznamenaný – to vše, ale především dobrý služebník Boží je pan Josef Vlček. Předseda Matice cyrilometodějské, která kromě více než sedmi set doposud vydaných titulů týden co týden věrně vydává známé a hodnotné *Světlo*. Za své zásluhy byl Josef Vlček jmenován rytířem Řádu svatého Silvestra, papeže. V říjnu letošního roku jej také vyznamenal prezident Václav Klaus, když mu propůjčil Řád Tomáše Garrigua Masaryka II. třídy za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidská práva.

Pane Vlčku, jste významnou postavou českého a zejména moravského katolicismu. Můžete našim čtenářům říci, kde jste získal svoji náboženskou formaci? Bylo to v rodině, nebo jinde? Kteří kněží měli v době vašeho dětství a dospívání na vás největší vliv?

Náboženskou formaci mi dala především rodina. Otec byl hluboce věřící katolický učitel. Kromě několika let hned po válce, kdy mu bylo svěřeno vlastenecké poslání na Těšínsku (v obci Kaňovice), učil ve vesnici Hrabství u Opavy. Všechny rodiny tu chodily do kostela. Otec prý ve škole v Kaňovicích občas zastoupil i katechetu. Ale zemřel, když mi bylo pět roků. Mou matku si vzal v roce 1919 jako vdovu se čtyřmi dětmi (její manžel padl v roce 1914). Byla rovněž hluboce věřící. Jí především vděčím za svůj vztah k Bohu. Současně na nás působil i náš pan farář Antonín Hub (kostel jsme měli ve Skřipově, tři kilometry pěšky), lidumil a světec. Ten má zásluhu o moje studium u salesiánů Dona Boska ve Fryštáku: oni mě pak na těch základech výchovy v rodině zformovali k přání stát se knězem.

Jste výrazně mariánsky orientován. Kdo má na této podobě vaší formace největší zásluhu?

Už z domu jsem si sice odnesl lásku k Panně Marii a k růženci, ale u salesiánů ve Fryštáku dostalo všechno hloubku a intenzitu: každý večer svátostné požehnání začínalo písní *Ave maris stella* – nové a nové nápěvy a s větší a větší láskou. *Monstra te esse Matrem* – ukaž, že jsi MATKOU – a Ona tak opravdově ukazo-

Josef Vlček. Foto: Archiv J. Vlčka

vala, že dodnes v devadesátce vzpomínka na tu její školu se neobejde bez slz vděčnosti...

Komunisté vás v 50. letech uvěznil. Můžete sdělit důvody a příčiny vašeho zatčení a odsouzení?

Na návrh Mons. Augustina Štancla, kterého jsem poznal ve Fryštáku, jsem s požehnáním olomouckého arcibiskupa Prečana nastoupil v roce 1946 v Olomouci jako generální tajemník spolku Matice cyrilometodějská. Matice se od roku 1900 starala o školské otázky, měla i vlastní školy a značnou vydavatelskou činnost. V té souvislosti jsem úzce spolupracoval s olomouckým arcibiskupem i s ostatními biskupy.

Matice vystupovala v prvních řadách proti tzv. jednotné škole a postátnění církevního školství. Po komunistickém puči jsem dal své síly a čas k dispozici pro obranu Církve – mj. jsem s pomocí spolupracovníků rozmnožoval pastýřské listy a oběžníky biskupů a organizoval jejich doručování na fary poté, co policie začala znemožňovat svobodné kontakty biskupů s farami. Když byli biskupové tak hlídáni, že policie předem věděla o datu a místě každé konference biskupů a začala instalovat odposlechy, zorganizovali jsme na přání arcibiskupa Matochy dopravu biskupů z českých zemí i některých slovenských biskupů na jednu konferenci do jednoho ústavu u Olomouce, tam i zpět zcela bez vědomí Stb. To byla pro Stb „příliš silná káva“.

Stb vykonstruovala a pozatýkala „protistátní skupinu“, která „pracovala ve prospěch sobeckých a zištných zájmů vysoké církevní hierarchie, která na příkaz Vatikánu bojuje všemi prostředky k tomu, aby nastolila kapitalistický systém, se kterým si vždy dobře rozuměla“. Navíc jsme se dověděli, že „Vatikán dnes stojí v táboře západních imperialistů, kteří hájí zájmy hrstky lidí a připravují novou světovou válku“. Dnešní komunisté cudně zamlčují tyto projevy svých otců vůči Církvi v padesátých letech, které znamenaly hrůzu pro zatčené členy es-tébáky vykonstruované protistátní skupiny se jmény: Dr. František Valena, Josef Vlček, P. Vincenc Šalša, Dr. Reginald Dacík OP, Dr. Mečislav Razík, Dr. J. Plocek, Bohuslav Černý, Václav Vaněk a další. Dr. Valena a já jsme měli být pro výstrahu popraveni (oběšeni); po delší soudní

vazbě v „provazářských“ celách jsme byli převedeni do normální soudní vazby. Chudák Valena s prošedlými vlasy. Nakonec padly rozsudky od 22 let do 15 let.

Co bylo vašim nejhorším a co naopak nejlepším zážitkem v komunistických koncentracích 50. let?

Nejhorším asi zpráva o rozhodnutí komunistické strany o mé chystané popravě, kterou mi potvrdil můj referent v Ruzyni po bezvýsledném pokusu získat mne pro spolupráci. A nejlepším? Těžko říci – naše nebeská Matka často odpovídala na naše fryštácké *Ave maris stella* a naše *monstra te esse Matrem*. Snad to splnění mého snu v Ruzyni, že se vrátím domů jednou v květnu do její poutní svatyně v Příboře.

Stal jste se vězněm komunistického režimu také v 70. letech. Proč?

Brzo po „normalizaci“ si mi stěžovalo mnoho kněží, že jim schází katechismus, jehož tisk komunisté stále ostře odmítali. Salesián P. Oldřich Med přeložil jeden italský katechismus, velmi dobré dílo – Praha tisk odmítla. Opatřil jsem si načerno cyklostyl, později dokonce dva – a tisklo se. Přidal jsem ještě další tituly, estébáci mi jich prokázali celkem 32. Pokud jsem pracoval sám, i když šlo o velká množství, zůstalo to pod pokličkou. Když jsem se dostal do spojení se skupinou daleko produktivnější, spadla klec a byl tu tzv. olomoucký proces se šesti odsouzenými. Hodně se o nás mluvilo také v rádiu Svobodná Evropa. Myslím, že tato známost i ve světě kladně ovlivnila rozsudek. Dostal jsem jen 20 měsíců. Polovinu jsem strávil na Borech, kde jsem se seznámil také s Václavem Havlem a P. Dominikem Dukou OP – dnešním pražským arcibiskupem.

Co vás vedlo k tomu, že po listopadovém zvratu 1989 jste se pustil, a to ve věku, kdy jste měl větší právo na odpočinek než mnozí jiní, do budování vydavatelského podniku Matice cyrilometodějská? Čemu přisuzujete téměř neuvěřitelnou skutečnost, že Matice i týdeník Světlo stále fungují přes všechny potíže a „klacky pod nohy“, které jim byly házeny?

Co mne vedlo? Troufám si pozměnit otázku: Kdo mě vedl? Když jsem překlá-

dal Donu Gobbimu jeho promluvu v jednom kostele během jeho misie v Česku, seděl jsem s mikrofonem vedle něho. Don Gobbi mne na začátku promluvy představil: *Questo mio fratellino Giuseppe é un miracolo della Madonna* (Tento můj bratříček Josef je zázrakem Panny Marie). Z nádherné řady vedení a zásahů Madony uvedu jen některé: 1969: Šofér vozu, který mne vezl z Prahy s nákladem náboženské literatury, byl oslepen protijedoucím vozidlem a narazil do neosvětleného sovětského tanku ponořeného v temnotě na kraji silnice u Olomouce. Seděl jsem vedle šoféra. Prorazil jsem čelní okno, zezadu mne zavalily knihy. Šofér lehce zraněn. Mne odvezli do blízké hejčínské nemocnice v těžkém bezvědomí. Poranění lebeční kosti, tvář pořezaná sklem atd. Při propouštění mi řekla chiruržka: „Máte na tváři 45 stehů. Pohrála jsem si s vámi, protože jsem naprosto nečekala, že se probudíte. Dodnes to nechápu...“ 1995: Olomoucká nemocnice konstatuje rakovinu prostaty atd., beznadějný stav. Zmeškal jsem nemocniční ošetření, protože mne lékařka-homeopatička přesvědčovala, že mě z toho dostane. Můj přítel-kněz z Prahy mi sjednal operaci u svého přítele – věhlasného chirurga v Praze... Byl jsem upozorněn na nebezpečí negativního konce – rychle přijel kněz, pomazání nemocných, viaticum. Dvě operace v týdnu. Diagnóza z Olomouce pochopitelně více než potvrzena... Při odchodu domů padlo slovo zázrak. Don Gobbi to nevěděl ode mne, když řekl „*miracolo della Madonna*“. Na jeho exerciciích v San Marinu se zrodilo „Světlo“ – mělo to být „*la luce della Madonna*“ (světlo Madony). Ale s Donem Gobbim jsme tehdy o ničem, o ničem takovém nemluvili. Takže řekněte, co jsem měl jiného dělat, když ty „náhody“ šly tak za sebou?

A ještě jedna otázka by nás zajímala: Co považujete za horší pro církev u nás? Komunistické pronásledování, nebo současný tlak liberální společnosti, orientované konzumně a materialisticky?

Tento současný tlak považuji pro církev u nás za horší než komunismus. Tehdy jsme znali nepřítel.

Otázky kladl R. Malý

Josef Vlček se narodil 6. června 1920 v Kaňovicích u Frýdku v učitelské rodině, která se v roce 1923 odstěhovala do otceva rodného opavského kraje. Do obecné školy chodil v Hrabství, gymnázium až do kvinty studoval v salesiánském ústavu Dona Boska ve Fryštáku u Holešova, maturoval na klasickém gymnáziu v Ostravě a vstoupil do kněžského semináře v Olomouci. Po uzavření vysokých škol si doplnil ekonomické vzdělání na obchodní akademii v Ostravě a v soukromé dřevařské firmě pracoval jako účetní. V roce 1945 byl jeho zaměstnavatel zabit výbuchem ruské bomby při dobývání Ostravy a Josef Vlček se ujal vedení firmy jako prokurista až do roku 1946, kdy se schválením arcibiskupa Prečana převzal vedení kanceláře Matice cyrilometodějské jako její generální tajemník. V této funkci se dostával do konfliktu s komunistickou stranou, zvláště po puči v únoru 1948. V létě 1950 se pokusil s P. Reginaldem Dacíkem OP o přechod hranic, protože jim hrozilo zatčení. Do převaděčské skupiny pronikla Státní bezpečnost, útek se nepodařil, následovala vyšetřovací vazba na Ruzyni, 16. srpna 1951 rozsudek Státního soudu v Praze: uznán vinným zločinem velezrady a vyzvědačství. Trest 22 let. Výkon trestu jednak ve věznicích (Ruzyně, Leopoldov), jednak v Jáchymovských dolech u Příbrami a v Krušných horách. V roce 1960 podmíněná amnestie, návrat domů (u manželčiny rodiny v Příboře). Pracovní nasazení do Tatrovky v Kopřivnici. Na jaře roku 1968 byl povolán do Olomouce jako diecézní sekretář DKO (Dílo koncilové obnovy). Po zákazu DKO pracoval na olomouckém ordinariátu jako samostatný referent pastoračního referátu. Když ministerstvo nařídilo jeho propuštění, nastoupil jako dělník na olomouckou Floru a pak do Teplotechny. Stb odhalila jeho samizdatovou činnost; byl zatčen (zároveň s dalšími pěti přáteli). Po čtyřech měsících vyšetřování na Stb Ostrava byli propuštění (podmínka Svatého otce při zahájení jednání naší vlády s Vatikánem). V září 1981 byli postaveni před okresní soud v Olomouci (rozsudkem z 29. září 1981 dostal 20 měsíců vězení). Po odpykání poloviny trestu se vrátil do Olomouce a pokračoval v samizdatu v menším rozsahu. Po listopadu 1989 dosáhl ve spolupráci s kard. Tomáškem obnovy Matice cyrilometodějské, v roce 1993 začal vycházet týdeník Světlo. Deo gratias.

TRAGÉDIE VÝROBY DĚTÍ

V čem tkví nemorálnost asistované reprodukce

Mít vlastní dítě je přirozenou touhou téměř všech manželů a velkým dobrem pro rodinu i společnost. Není tedy asistovaná reprodukce přijatelnou a chvályhodnou metodou? Člověk by řekl, že ano, a média nás o tom přesvědčují skoro jednohlasně. Ale, má to ale...

Většina naší společnosti považuje umělý potrat za vážné zlo. Roste počet lidí, kteří si stále jasněji uvědomují, že umělým potratem je pošlapáváno základní lidské právo na život a zraňováno mateřství. Fakt, že je ve světě každou minutu zabito 76 počatých dětí, bezbranných a nevinných, a že je ublíženo stejně tolika matkám, nenechá snad nikoho v klidu.

Na druhou stranu se u nás stále více zabydluje názor, že umělé oplození či, jak se častěji uvádí, asistovaná reprodukce je něco přijatelného, ba dobrého, a že by to stát měl podporovat. Vždyť mít vlastní dítě je přirozenou touhou téměř všech manželů a velkým dobrem pro rodinu i společnost. Není tedy napomáhání neplodným manželským párům dosáhnout kýženého dítěte také dobrem? Nejedná se tvář tvář velké bolesti bezdětných o skutek milosrdenství? Člověk by řekl, že ano, a média nás o tom přesvědčují skoro jednohlasně. Ale, má to ale...

Co je skutečnou pomocí

Je potřeba rozlišovat, co je skutečnou pomocí a co se za pomoc jen vydává. Skutečnou pomocí je nezištná lidská podpora, soucítění a povzbuzení. Pomáhat lze též pravou léčbou neplodnosti, která spočívá v důkladném diagnostikování a překonávání příčin bránících početí. Krom toho u věřících je pravou pomocí též modlitba. Příklad mnoha biblických neplodných manželství, na které Bůh shlédl a požehnal jim, stejně jako vlastní zkušenost s vyslyšením různých proseb, dokládají fakt, že u Boha není nic nemožného. Je nespočet případů, kdy manželé počali dítě z manželského spojení, přestože lékaři tuto možnost vyloučili.

Na druhou stranu umělé oplození prováděné v centrech asistované reprodukce není léčbou neplodnosti a není ani

skutečnou pomocí, neboť je samo o sobě zlé. Je to tragédie, která se skládá ze série mravně těžce závadných skutků včetně manipulace lidskými osobami a zabíjení bezbranných a nevinných lidských bytostí. Nemorálnost umělého oplození spočívá v tom, že je v tomto procesu mnohonásobně porušován přirozený řád a přirozený účel jednání a osob. Podívejme se na to zblízka.

Otcové na skladě. Foto: mabeljimenezreports.wordpress.com

Početí lidské osoby má být plodem lásky rodičů. Člověk nemůže být chtěn ani chápán jako výsledek zásahu lékařských a biologických technik, protože tím by se snižoval na pouhý předmět lidské technologie. (*Donum vitae*)

Nepřirozené získávání gamet

Proces umělého oplození začíná nepřirozeným získáváním lidských gamet. Ženy se ve vysoké míře aplikují hormony pro stimulaci vaječníků, aby krátkodobě vy-

produkovaly velký počet vajíček. Tato se pak invazivním způsobem odebírají. Uvedené úkony mohou vážně ohrozit zdraví ženy a při tom pro ně není mravní důvod. Z toho plyne, že sama hormonální stimulace a chirurgický odběr vajíček pro umělé oplození jsou mravně nepřijatelné. Podobně u muže dochází v naprosté většině případů k zisku semene masturbací. Ta je sama o sobě vnitřně nezřízeným skutkem, jelikož dochází k aktivaci mužské sexuality mimo manželské spojení, ke kterému je sexualita přirozeně zaměřena. Orgasmus v tomto případě není tělesným vyjádřením a naplněním manželské lásky a je tedy dobrovolným úkonem mimo sobě vlastní přirozený řád. Morální nepřijatelnost těchto úkonů ještě zhoršuje skrytý či otevřený obchod s lidskými gametami. Reklamy a inzeráty vybízejí k takzvanému dárcovství gamet. V pozadí je však vždy nějaká forma úplaty – tedy kupčení s lidským tělem, byť jde o nepatrné buňky.

Trojí zlo umělého oplození

Následuje vlastní umělé oplození. Pracovník reprodukčního centra smíchá zpravidla větší množství získaných vajíček (např. dvacet) s mužskými spermii. Zlo tohoto počínání spočívá ve třech věcech:

1. Oplození vajíček se uskutečňuje mimo láskyplné manželské spojení, to znamená, že noví lidé jsou počati v rozporu s přirozeným řádem a vně přirozeného prostředí svého raného rozvoje. Všechny negativní důsledky tohoto počátečního pobytu vně těla matky nejsou zdaleka probádány.

2. Dítě je tím degradováno na výrobek. Není už plodem manželské lásky, není darem od Boha, ale výsledkem přesného technologického postupu. Tento fakt je umocněn v případě heterologního umělého oplození, kdy vyrobe-

né dítě nemá právo vědět, kdo jsou jeho biologičtí rodičové, a je za nemalou cenu prodáno objednavatelům, případně ještě projde lůnem jiné najaté „matky“.

3. Zaměstnanci reprodukčních center, kteří kultivují a mísí lidské gamety, se staví na místo Boha. Oni rozhodují, které lidské zárodečné buňky použijí. V případě bank na spermata a registru „dárkyň“ jsou schopni vyrobit člověka podle přání a na míru. Těž rozhodují o tom, které z počatých dětí je kvalitní a které nekvalitní; které se použije pro implantaci do dělohy a co se udělá s těmi, které se nepoužijí. Bohorovné jednání pracovníků reprodukčních center je zvlášť očividné u postupu nazvaném intracytoplazmatická injekce spermií. Při něm se mužská spermie injekcí násilně vpravuje do ženského vajíčka a prolamuje se tak přirozená bariéra mezi konkrétními pohlavními buňkami. Smíchávači a spojovači lidských gamet tak získávají vládu nad druhými lidmi a nad jejich identitou. V jisté míře určují jejich genetickou podobu, provádějí s nimi eugenický výběr a rozhodují o jejich životě a smrti. To vše je neetické a nepřijatelné.

Selekce lidských bytostí

Tím dospíváme k vrcholu tragédie asistované reprodukce. Po vzniku lidských zygot v laboratoři a jejich růstu do stadia několikadenního embrya se provádí selekce lidských bytostí. Současná praxe je totiž taková, že se pro přenos do dělo-

hy použijí zpravidla dvě nebo tři vyrobené děti, aby se zvýšila pravděpodobnost nidace. Ostatní se dílem likvidují, zvláště vykazují-li nějakou „vadu“, případně se použijí pro další experimenty, které končí jejich smrtí. To znamená, že případné narození jednoho uměle počatého dítěte je vykoupeno smrtí několika jeho sourozenců. Při selekci lidských embryí jde o přímý útok proti nevinným a bezbranným lidským jedincům, což je nepřijatelné porušení přirozeného práva na život a tedy těžce nemorální jednání. Dílem se lidská embrya zmrazují v tekutém dusíku (kryokonzervace), aby se uchovala pro eventuální další použití. V tomto případě je narušena tělesná integrita rozvíjejícího se člověka. Vysoké procento lidských embryí zmrazení a rozmrazení nepřežije, další mohou být poškozena. Samotný stav zmrazení je nepřirozený a odporuje lidské důstojnosti. Dnes je v mrazicích mnoho tisíců odložených a opuštěných lidských bytostí. Vzniká tak situace fakticky nenapravitelné nespravedlnosti.

Redukce plodů

Posledním velkým zlem umělého oplození je pozdější zabíjení počatých dětí. To se děje jednak při eufemicky nazvané redukci plodů. V případě, že se v děloze „ujmou“ obě resp. všechna tři vložená embrya, nabízí se ženě odstranění těch, co jsou „navíc“. V případě jejího souhlasu se nadbytečné lidské plody kolem 11. týdne

těhotenství zabijí injekcí chloridu draselného. Stejně tak se někdy zmrazená lidská embrya hromadně likvidují, když jsou zásobníky plné a je zapotřebí místo pro jiné.

Jde o život a důstojnost každého člověka, ne jen některých

Mým záměrem není kohokoli soudit. V souvislosti s nedávným oceněním Roberta Edwardse Nobelovou cenou je však nutné poukázat na veliké a mnohonásobné zlo umělého oplození. A hlavně je třeba s touto zlou praxí hned přestat. Dovolují si proto povzbudit bezdětné manželské páry, aby hledaly a volily jiné mravně nezávadné cesty ze své bolestné situace. Apeluji na pracovníky center asistované reprodukce, aby ukončili těžce nemorální výrobu dětí. Těž vyzývám státníky a zákonodárce, aby tomuto znevažování lidského života a lidské důstojnosti účinně bránili a aby opět uvedli lidský život pod ochranu zákona.

K poznání zla umělého oplození může každý dospět vlastní rozumovou úvahou. Nikdo tedy nemá výmluvu. Jde přece o život a důstojnost člověka. A to každého, ne jenom některých.

fr. Pavel M. Mayer OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

CO NOVÉHO PŘINESLO KRISTOVO KNĚŽSTVÍ?

V Kristu se spojila poslušnost Bohu a solidarita s hříšníky

Nic není staršího než kněžství a nic není novějšího než kněžství Kristovo. O jaké zásadní inovace u Kristova kněžství se jedná?

V červnovém čísle měsíčníku *Omnis terra* vyšla přednáška *The innovation of Christ's priesthood* od kardinála Vanhoye. Tento bývalý profesor exegeze si klade otázku, co nového přineslo Ježíšovo kněžství ve srovnání s kněžstvím starozákonním. Často totiž na zásadní novost Kristova kněžství zapo-

mínáme a směřujeme ho s tím, co patří kněžství pohanskému nebo starozákonnímu. Jak říká kard. Vanhoye, „nic není staršího než kněžství a nic není novějšího než kněžství Kristovo.“ Jeho kněžství je natolik nové, že ho zpočátku ani jako kněze nerozpoznali. V Novém zákoně se s tématem Kristova kněžství nesetkává-

me v evangeliích, ale až později, především v listu Židům.

O jaké zásadní inovace u Kristova kněžství se jedná? Především je to úzká spojitost se smlouvou a prostřednictvím. Starozákonní kněžství nehrálo významnou roli při uzavření smlouvy na Sinaji. Jeho úloha byla jiná, především přináše-

ní obětí a bohoslužba. Kněží Starého zákona, stejně jako pohanští kněží, pak byli zvláštním způsobem vyčlenění a jako by pozvednutí nad ostatní „prosté“ lidi. Byli vyvýšeni, jak říká o Áronovi Sira chovec (45,6). Ježíš se naproti tomu ponížil. Myl nohy svým učedníkům a jeho vyvýšení v centrálním kněžském úkonu, tj. obětování sebe sama, bylo pouze vyvýšení na kříž, vyvýšení co do místa, ale co do důstojnosti šlo o radikální ponížení. Starozákonní kněží byli také rituálně vyčlenění a do značné míry oddělení od ostatních. U Krista však list Židům zdůrazňuje jeho solidaritu s lidmi (Žid 2,17–18). Krista nemohla znečistit či rituálně diskvalifikovat ani komunikace s vyvrženci a hříšníky, ani dotýkání se malomocných nebo dokonce zemřelých. Rituální očišťování kněží, bez kterého se Starý zákon nebo pohanští kněží neobejdou, je prakticky opuštěno. Namísto toho se do centra pozornosti dostává očištění srdce, správný vztah k Bohu a k bližnímu. Jedná zde se o důsledné domyšlení a realizaci toho, co skutečně znamenalo vtělení.

Ve všem se připodobnit svým bratřím

„V tomto smyslu jsou velice významná slova listu Židům, kde nacházíme první zmínku o Kristově kněžství (Žid 2,17). Autor říká, že se musel ve všem připodobnit svým bratrům, aby se stal v jejich vztahu k Bohu milosrdným a věrným veleknězem. Kontext nám ukazuje, že výraz ve všem připodobnit svým bratrům se nevztahuje pouze na lidskou přirozenost, kterou na sebe vzal Syn Boží v tajemství vtělení. Týká se také a především strastiplného a poníženého aspektu lidské existence, zkoušek, utrpení a smrti. Kristus zakusil hořkou příchut smrti (Žid 2,9). Prostřednictvím utrpení získal dokonalost (2,10). Neboť tím, že sám trpěl a byl zkoušen, může přispět na pomoc těm, kdo jsou zkoušeni (2,18). Tento způsob realizace velekněžství je diametrálně odlišný od staršího pojetí. Namísto rituálního oddělení nacházíme existenciální solidaritu. Namísto vyvýšení nad ostatní vidíme extrémní ponížení. Namísto zákazu přibližování se k mrtvým je zde přímo potřeba zakusit utrpení a smrt.“

Novost obětí

To však není ještě všechno. Novost Kristova kněžství má důsledek i v naprosté novosti zásadního kněžského úkonu, totiž obětí. Jak říká velice vyostřeně kard. Vanhoye: „Ježíšova smrt neměla nic společného s obětí ve starém významu tohoto slova.“ Poprava odsouzence, pověšení na dřevo (Gal 3,13; Dt 21,23), které znamená prokletí, a které se odehrává

Život Kristův. Foto: remnantapostles.com

Namísto rituálního oddělení nacházíme existenciální solidaritu. Namísto vyvýšení nad ostatní vidíme extrémní ponížení.

za hradbami Svatého města (Žid 13,12; Lv 24,14), je v přímém protikladu k rituálně čistému obětování na posvěceném místě, kdy je oběť obrácena v dým stoupající vzhůru k nebeskému trůnu, vůni obětí milou Bohu.

Nesmírně důležité je také to, že Kristova oběť nemá usmířit Boha v tom smyslu, že by měnila jeho smýšlení, jeho vztah k obětujícímu. Je v prvé řadě změnou nitra obětujícího. Kristus ve svém

lidství došel svou obětí k dokonalosti, jak se říká v listu Židům. Nezměnil Boha. Změnil nitro osoby obětující. On sám byl samozřejmě bez hříchu, ale to neznamená, že se nemusel Bohu dát, obětovat. Naopak, tím, že obětoval sám sebe, byla jeho oběť dokonalá. Byl totiž toho jako obětník i oběť skutečně hoden. „Byl nejen obětí milou Bohu. Zároveň byl způsobitým být knězem, neboť měl ve svém srdci veškerou sílu božské lásky, kterou vlévá Duch Svatý.“

Oběť se stává posvěcením

Oběť už není zničením, jak to bylo ve Starém zákoně, kdy velekněz zabil a spálil obětní zvíře na znamení toho, že se vzdáváme (obětujeme) něčeho jako výraz pokání a lásky k Bohu. Oběť je – jak ukazuje i latinský výraz *sacrificium* – posvěcením (*sacer* – svatý, *facio* – činit). Oheň, který ve starozákonní oběti představuje Boží přijetí oběti, v novozákonním kněžství není materiálním plamenem, ale Duchem Svatým. Oběť je uskutečněna díky božskému ohni Ducha Svatého, který posvěcuje a proměňuje – činí svatým, tzn. dokonává *sacrificium*, novozákonní oběť.

Místo vnějších obětí oběť srdce

Podstata novozákonní oběti, kterou je změna nitra, pak jednoznačně odkazuje k modlitbě. „Předpisy o obětování v knize Leviticus neobsahují žádný odkaz k modlitbě kněze. Naproti tomu Ježíš obětoval modlitby a prosby... (Žid 5,7).“ Už ve Starém zákoně čteme, že Bůh chce změnu srdce (srov. Iz 29,13; Žl 51 apod.). Ale v této době nebylo pro člověka kvůli hříchu možné takovou oběť skutečně v plnosti přinášet. Až Ježíš „se představil slovy: Zde jsem, abych plnil tvou vůli (Žid 10,9; Žl 40,8–9). Nahradiť vnější oběti staré bohoslužby obětí srdce.“ V něm se spojila poslušnost Bohu a solidarita s hříšníky, což se ve starší době vylučovalo. Nyní je toto spojení vyjádřením nové dynamiky nové smlouvy, v níž se poslušnost Bohu a solidarita s hříšníky naopak navzájem posilují. Tím se Kristovo kněžství stává i otevřené pro jeho sdílení lidmi, tj. participaci.

Pokračování na str. 15 dole

Jak to vidí Ondřej Vaněček

Když světlo se ztrácí...

Když se člověk – společnost – odvrátí od Boha, jakmile mu vezme jeho svrchované místo, jež mu náleží, ocitá se ve tmě. Do ní pak ještě září odlesky božského světla ve stvoření – krása přírody, ohromnost vesmíru a kolotání jeho nezměrných hmot v dechberoucí hře fyzikálních zákonů, a pak také krása a schopnosti člověka, dar rozumu a zručnost. To však může být ošidné...

Protože je člověk tím nejvyšším a nejdokonalejším, co sám v přírodě může nalézt – totiž korunou stvoření –, není nic divného na tom, že se mu krása a dokonalost lidství, jakmile ztratí ze zřetele Boha, musí jevit téměř jako božství, které opravňuje ke svrchovanosti. To je způsobeno tím, že člověk je podmanivým obrazem Boha, který ho stvořil ke své podobě. Ostatní lidé jsou nakonec ochotni zbožstit i přírodu, protože její síly převyšují některé lidské.

Jakmile je však Bůh zakryt, jeho světlo zatemněno, svítí do tmy jen ony odlesky božství ve stvoření a lidech. Ale to světlo vyprchává, jeho moc slábne, čím víc se další a další generace – ale třeba i jednotlivec sám – vzdaluje od zdroje světla. Řád se vytrácí, vzrůstá chaos;

oslabuje se láska a sílí sebestřednost; mizí moudrost a nahrazuje ji zchytralost a bláznovství. V každém pokolení něco ochabne, něco se ztratí – nejprve autentická víra, pak tradice, úcta k autoritě, solidarita se slabými, a nakonec vyvane i ta „obyčejná slušnost“. S tím, jak mizejí podstatné duchovní mohutnosti, bují jejich hmotní nositelé – místo jasného prostého řádu, který počítá s nepsanými pravidly a „lidskostí“, nastupují spleť byrokratické aparátů a jejich bezcitné mechanismy, místo pokory fyzické násilí, místo lásky rozkoš smyslů, místo péče o spásu věčné duše kult pomjívového těla a prchavého zdraví, a to až k eutanazii. Božské ustupuje, zvířecké a živelné síly, začíná převládat. A zvrácenostem se pak nezdá být konec.

Nehledejme příčiny v protivenstvích, která přináší ta či ona doba, politický režim... Je to dáno neschopností nás křesťanů autenticky žít svoji vírou. Vydávat jasné svědectví, žít Ježíšovo „ano, ano – ne, ne“. S křesťany zápasícími v tomto světě je to jako s vojáky ve válce: ti, co přežijí, nejsou ve většině ti, kdo nejlíp bojovali – ti nejlepší totiž padli. Přeživší pak utvářejí další dějiny a nemohou je nepoznamenat svými nedostatky. V Církvi i ve společnosti žijeme z toho, co vykoupili svou obětí hrdinové. Ale dnes se naše svoboda vytrácí, křesťanská víra hasne. Pohledme, odkud jsme klesli, vraťme se na Cestu, k Pravdě, k Životu. Následujme Pána, od jeho osvědčených se učme, jak máme bojovat.

Mgr. Ondřej Vaněček
publicista a grafik

Pokračování ze str. 14

Kněžství se otvírá spoluúčasti

„Kvůli rituálnímu oddělení nebylo starozákonní kněžství otevřené participaci. Když Velekněz vstupoval pouze jednou za rok do velesvatyně, vůbec nikdo nemohl být s ním. Dokonce bylo zakázáno vstoupit do přední části svatyně (Lv 16,17). Kristovo kněžství je naopak založeno na aktu solidarity a je plně otevřeno participaci. Všichni křesťané jsou na základě svého spojení s Kristem Veleknězem kněžskými. Říká nám to Zjevení (Zj 1,6; 5,10) stejně jako První list Petřův (1 Petr 2,5–9). Skrze svou velekněžskou oběť otevřel Kristus lidem cestu k Bohu: On sám je tou cestou. Lidé se mohou těšit velekněžskému privilegii vstupu do svatyně. Jejich privilegium je dokonce větší než privilegium starozákonního velekněze, protože nejsou omezeni na jednu příležitost do roka a mate-

Skrze svou velekněžskou oběť otevřel Kristus lidem cestu k Bohu: On sám je tou cestou. Lidé se mohou těšit velekněžskému privilegii vstupu do svatyně.

riální svatyni zbudovanou lidmi. Mohou vstoupit s Kristem do Boží blízkosti.

Přinášíme sebe sama Bohu jako oběť živou a svatou

Všichni křesťané mají toto kněžské privilegium přinést oběť ve spojení s obětí Kristovou. Nejsou to už mrtvá zvířata na oltáři spalovaná hmotným ohněm. Svátý Pavel vybízí křesťany, aby přinášeli sebe sama Bohu v živou, svatou a Bohu

přijemnou oběť (Řím 12,1). Ohněm, který tuto oběť nestráví, ale oživí, je pak oheň Ducha Svatého, oheň božské lásky.“

Tato participace na kněžství Kristově se týká jak kněžského svěcení, tak křesťanů, všeobecného kněžství. „Kristovo kněžství je otevřeno dvojí participaci. Tato skutečnost takřikajíc maximalizuje novost Kristova kněžství a představuje jeho hlubokou odlišnost od kněžství Starého zákona. Naplňuje nás obdivem a vzbuzuje v nás horoucí díkůvzdání.“

Podle citovaného článku kard. Vanhoye zpracoval Tomáš Machula.
(Mezititulky redakce)

Tomáš Machula, filozof,
děkan Teologické
fakulty JU v Českých
Budějovicích

Letem světem

Vzpomínám si na příběh jednoho malého chlapce, který položil svému dědečkovi otázku: „Dědo, věříš, že peklo existuje?“ Dědeček, který dospíval v šedesátých letech minulého století, s úsměvem odvětil: „Ne.“ Chlapec se zamyslel a po chvíli pronesl: „Tak to se tam asi dostaneš.“

V minulém týdnu jsme se k otázce pekla dostali mnozí, skrze svátek svatého Mikuláše. V Rakousku s ním měli potíž: Na 360 státních mateřských škol dopadl zákaz tradiční návštěvy Mikuláše ve třídách. Prý kvůli ohledu na imigranty. Kritici zákazu však vytušili, kde je pravda: nejde o ohled na děti, ale o vyloučení křesťanských hodnot ze společnosti. Dnes Mikuláš, zítra vánoční stromek, a pak? Tolerance pokulhává u těch, kteří do křesťanských zemí přicházejí. Na svatého Martina v jedné z rakouských školek, kterou navštěvují děti jak křesťanských, tak i muslimských rodičů, uspořádali tradiční oslavu tohoto „biskupa chudých“. Pokusili se o spravedlnost: polovina doby měla být věnována oslavám křesťanským, půlku času věnovali muslimům, aby přednesli své modlitby. Pozvaný imám spustil jako první. A nezastavil se ani přes několikerou žádost pedagogů, kteří upozorňovali na to, že teď je čas na křesťanskou oslavu svátku. Rozzlobení rodiče si své děti prostě odvezli domů.

Bezbřehé toleranci nás učí paralyzující antidiskriminační směrnice. Jejich základním zaměřením je obnažení z krásného šatu náboženských tradic a kulturních hodnot na nicneříkající slepé a hluché fungování automatu bez cíle. Prosťte, jen ať se točí a pracuje. No, ale je trochu problém s penězi, jak víme. „Evropa

Koláž: mimi

holt vybuďovala pečovatelský socialistický stát a zhroutila se. Problémem je, že v něm vládne zelená socialistická ideologie. Vtloukají ji dětem do hlav již ve školách. To je hlavní problém EU. A tato adorace musí odumřít,“ řekl publicista a nakladatel Alexandr Tomský. Zdá se, že kvůli snaze o zachování české koruny nás EU označí za černé pasažéry, a tlak na naše politiky bude obrovský. Není od věci tvrzení, že stát bez vlastní měny už státem

není. Ale pozor: pochybnosti o EU jsou brány jako útok na pokojné soužití národů. Sdělil nám to sám „pan prezident EU“ Herman Van Rompuy: „Euroskepticismus je největší hrozbou pro mír. Čas homogenních národních států je pryč. Národní státy jsou mrtvé a víra, že země mohou obstát samy o sobě, je nejen iluze, ale lež.“

Víte, že je to jen mýtus, tento rok oslavujte rozum! Heslo jako vystřižené z Francouzské revoluce vepsali na obří billboard v New Jersey zástupci komunity Amerických Ateistů. Nad zmíněnými slovy se promítá výjev Ježíšova narození v Betlémě. Cílem prý není konverze křesťanů v ateisty, ale povzbuzení nevěřících Američanů, aby nepodléhali tlaku slavit Vánoce. – Buďme klidní, snaha zapomenout na Boha není nová, ale zůstává, díky Bohu, trvale neúspěšná.

V tomto kontextu ještě silněji zaznívájí slova Svatého otce z jeho nové knihy rozhovorů: „Musíme mít stále více na paměti, že Ježíš nám s nezvratnou jistotou řekl: **Já se vrátím.** Tato slova stojí nade vším. Proto také byla mše svatá původně slavena směrem k východu, v postoji vstříc Pánu, který se vrátí, podle symboliky vycházejícího slunce. Každá mše svatá tedy znamená jít vstříc Tomu, který přijde.“

-zd-

12. 12. Ne	3. neděle adventní Iz 35,1–6a.10, Žl 146, Jak 5,7–10, Mt 11,2–11	19. 12. Ne	4. neděle adventní Iz 7,10–14, Žl 24, Řím 1,1–7, Mt 1,18–24
13. 12. Po	Památky sv. Lucie, panny a mučednice Nm 24,2–7.15–17a, Žl 25, Mt 21,23–27	20. 12. Po	sv. Dominik Siloský Iz 7,10–14, Žl 24, Lk 1,26–38
14. 12. Út	Památky sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve Sof 3,1–2.9–13, Žl 34, Mt 21,28–32	21. 12. Út	sv. Petr Kanisius, kněz a učitel církve Pís 2,8–14 (Sof 3,14–18a), Žl 33, Lk 1,39–45
15. 12. St	sv. Valerián, biskup Iz 45,6b–8.18.21b–25, Žl 85, Lk 7,19–23	22. 12. St	sv. Servul I Sam 1,24–28, I Sam 2, Lk 1,46–56
16. 12. Čt	sv. Adelhaida (Adéla) Iz 54,1–10, Žl 30, Lk 7,24–30	23. 12. Čt	sv. Jan Kentský, kněz Mal 3,1–4.23–24, Žl 25, Lk 1,57–66
17. 12. Pá	sv. Lazar Gn 49,1a.2.8–10, Žl 72, Mt 1,1–17	24. 12. Pá	Štědrý den 2 Sam 7,1–5.8b–12.14.16, Žl 89, Lk 1,67–79
18. 12. So	sv. Rufus a Zosim, mučedníci Jer 23,5–8, Žl 72, Mt 1,18–24	25. 12. So	Slavnost Narození Páně Iz 52,7–10, Žl 98, Žid 1,1–6, Jan 1,1–18

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

